

have en Skolefuldmægtig, en Undervisningsminister. Kan saa Provsten blive hans Undervisningsminister, saa er det en ganske anden Sag, men man maa vel lægge Mærke til, at i Skoledirectionen ophører Provsten at være Præst, han er der kun som en verdslig, vel lært Mand og Administrator, men han er der ikke som Præst (Stemmer: Jo, netop!). Han kan fornødigvis ikke være der som Præst; thi Spørgsmaalet er ikke her om, hvad han er, og jeg skulde til at vise dette. Her var forleden et Medlem (Fischer), der spurgte Ministeren: „Har Ministeren sagt Det — det er ligegyldigt hvad det var, — som Medlem af Thinget eller som Minister?“ Det forekommer mig, at Svaret ligger lige paa Munden, at det nemlig ikke staaer i nogen menneskelig Magt paa nogen Maade at stille imellem Medlemmet af Thinget og Ministeren, at det, som Medlemmet siger, i en væsentlig Grad maa kunne vedgaaes af Ministeren, og det, som Ministeren siger, maa han i Tre og Samvittighed kunne være bekendt som Medlem af Thinget. Derfor er jeg ogsaa meget bange for, at Provsten ikke ret saaledes kan dele sig i To, og det kan gjøre hans Indflydelse meget vanskelig og maaffee dens heldige Virkning tvivlsom, men paa eengang at springe til noget Andet indrømmer jeg er ikke let, og derfor kan det godt være muligt, at man, indtil det Bedre kan findes, maa lade Provsten og Amtmanden see, hvorledes de kunne enes derom. Det gjælder ligesaa meget her, ligeoverfor dem, at skaffe Skoleraadet en virkelig kraftig og indgribende Betydning; Skoleraadet maa faae den samme Betydning, som Rigsdagen gennem Finantsloven har paa Regjeringens administrative Foretagender. Vi kunne ikke forefrive Regjeringen, at den skal gjøre det eller det, men vi kunne sige, at naar den ikke saa omtrent gjør det og det, saa kunne vi ikke give den Penge, og naar man saa siger mig: „Men I ere dog altid for en væsentlig Deel de Svageste; thi da Regjeringsmaskinen maa gaae, saa maae I dog, naar de Andre kun gaae raff til, give Pengene,“ saa siger jeg: ja, men vi have dog Diebliske, hvor vor Styrke træder frem; naar vi ere forsigtige, maadeholdne, ligefremme og opmær-

somme, saa indtræder der Diebliske, hvor vi uden Fare kunne nægte, og saa faaer denne Nægtelse en saa stor Betydning, at vi komme til Overenskomst, og vi maae dog være ærlige i saa Henseende og vedgaae, at vor Indflydelse paa administrative Sager har været meget stor og det ikke alene ved Afslag, men ogsaa blot ved Hentydninger, Anviisninger og Dplysninger. Min Anke gaaer derfor meest ud paa, at Skoleraadet ikke har faaet den rette Betydning, ikke faaer den Tillid til sig selv, som behøves for at kunne stille sig paa den rette Maade ligeoverfor Skoledirectionen. — Vi komme nu til en Deel, som ligger derunder, det er Skolelærerhjelpeskassernes Inddraging. Jeg er ikke ganske paa det Rene med, hvorvidt det paa denne Maade, som her er foreslaaet, kan lade sig gjøre; hvorvidt man ikke derved frakter forskellige Fordringer. Jeg har godt seet, at der i Loven er taget mange Hensyn dertil, og det kan ogsaa gjerne være muligt, at de Krav, der lovlige og fornødigvis kunne gjøres, ere tilfredsstillende. Det hører imidlertid mere til Enkeltighederne af Loven, hvorom jeg ikke nu tør ytre nogen Formening, og jeg skal derfor nu kun henlede Opmærksomheden paa dette Punkt, som et vigtigt. Der som vi ikke komme ind paa Skolefondet, hvad jeg meget skulde ønske, komme vi jo ikke til at have med den Inddraging at gjøre. Vi komme nu til det 3die Capitel i Loven, der angaaer Kaldsretten. Ligeoverfor dette er det mig usjert, at den ærede Minister ikke er tilstede; men jeg veed, at han ikke kan være det. Ministeren omtalte selv denne Sag igaar som tvivlsom. Der staaer i Loven, at Forslagsretten for Sognene paa Landet skal være den samme, som den er for Kjøbstæderne; men, saavidt jeg forstod Ministeren, sagde han os: at der er intet Menneske i Verden, der kan sige, hvorledes den er for Kjøbstæderne. Der har for Kjøbstæderne været en vis Sædvane til at bære sig ad, som om de foreslog; men det er ikke nogen Bestemmelse. Der som man nu sagde: den Sædvane kan jo meget roligt overføres paa Landet, saa var det en anden Sag; men jeg frygter meget for, at man vil lade den bestaae for Kjøbstæderne og svare dem paa Landet: nei, vi kunne ikke lade den